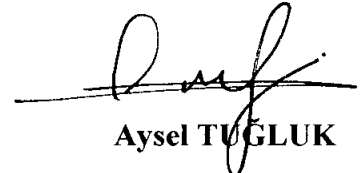

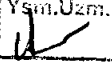
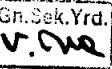
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“6411 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına ilişkin Kanun Teklifi” gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Aysel TUĞLUK
Van Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	13 Kasım 2013		E. No: 2/1830	
Ysm.Uzm.	Bşk.Ym.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

GENEL GEREKÇE

Toplumsal hayatın adil bir biçimde tanzim edilmesi çabalarının önemli bir hukuksal formu da ceza hukukudur. Toplumsal düzenin tasnifinde toplum adına ve yararına ihdas edilmiş olan ceza hukuku, kişi özgürlüğüne ilişkin cezalandırıcı müeyyideleri düzenlemesi bakımından kritik ve hassas bir rol oynamaktadır.

Ceza hukuku şemsiyesi altındaki kanun setleri, toplumsal hayatın gerekleri ve hak mücadeleleri belirleyiciliğinde insanlık tarihi boyunca değişik form ve zihniyetlerle oluşturulmuştur. Tarihsel süreç içerisinde farklı biçimlerle hatalarından arına arına gelmiş olan günümüz evrensel ceza hukukun temel mantığı ise öç alma değil, adalet duygusu ve topluma kazandırma kaygısı üzerine inşa edilmektedir. Böylelikle toplumsal düzenin sağlanması ve bireyin cezalandırılması arasındaki müzmin gerilim, insan hakları temelinde uzlaştırılmaya çalışılmakta, toplumsal hakkaniyet ve adalet duygularının zarar görmemesi sağlanmaktadır.

24 Ocak 2013 tarihinde kabul edilen 6411 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 3. Maddesinin (6) numaralı hükmü gereğince, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği adli tıp raporuyla sabit olan hasta mahkumların tahliyesi için adli tıp raporu yeterli olmamakta, bu rapora ek olarak "toplum güvenliği" kıstası getirilmektedir. Buna göre, bir hasta mahkumun, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği adli tıp raporuyla sabit olsa dahi, "toplum güvenliği" için tehlikeli olup olmadığına dair bir değerlendirme sonucuna göre, tahliyesi gerçekleştirilebilmektedir.

Sadece tıbbi açıdan değerlendirme yapılması gereken bir konuda "güvenlik" kıstasının getirilmesi adalet duygusunu zedelemektedir. Ölümcül hastalığa sahip yatalak insanların kaderinin polisin keyfi değerlendirmelerine terk edilmesi insani değildir. Oysa maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği adli tıp raporuyla sabit olan bir mahkumun tahliyesi için tıbbi değerlendirme yeterli olmalıdır.

Öte yandan ilgili hükmün uygulanmasında infaz savcıları, "toplum güvenliği" kıstasına ilişkin kendi takdir haklarını kullanmamaktadır. Bunun yerine Terörle Mücadele Müdürlüğü'nden söz konusu hasta mahkumun toplum güvenliği için tehlikeli olup olmadığına dair değerlendirme istemektedir. Böylece, tümüyle tıbbi ölçütlere dayanan adli tıp muayenesi ve raporu hükümsüz kalmakta, yok sayılmaktadır. Uygulamada, adli tıp tarafından maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceğinden "cezaevinde kalamaz" raporu verilen birçok mahkumun tahliyesi, Terörle Mücadele Müdürlüğü'nün "toplum güvenliği için tehlikeli olduğu" yönündeki raporuyla reddedilmiştir. Yani adli tıp kurumlarının söz konusu mahkumların tıbben cezaevinde

kalamayacağı yönündeki raporları, savcılarının “toplum güvenliği” bakımından tehlike oluşturup oluşturmayacağına dair görüş istediği Terörle Mücadele Müdürlüğü tarafından geçersiz bırakılabilmektedir. Böylece, ölümcül hastalığa sahip ya da yatalak durumdaki insanların kaderleri ne yazık ki tamamen Terörle Mücadele Müdürlüğü’nün insafına ve keyfî değerlendirmesine terk edilmiş olmaktadır.

Oysa bu uygulamalar, hasta tutuklulara ceza içinde ceza verilmesi anlamına gelmektedir. Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği adli tıp raporuyla sabit olan hasta mahkumların Terörle Mücadele Şubesi’nce yapılan “toplum güvenliği” için tehlikeli olup olmadığına dair değerlendirme neticesinde tahliye edilmemesi vicdani ve hukuki değildir. Söz konusu hükme dayanarak gerçekleştirilen uygulamalar, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin yaşam hakkına ilişkin 3. Maddesi, insanlık dışı muamele muameleye ilişkin 6. Maddesi, 1982 Anayasası’nın temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulmasını düzenleyen 15. Maddesi ve kişinin dokunulmazlığı, maddî ve manevî varlığını düzenleyen 17. Maddesi’yle çelişki içerisindedir.

Bu bağlamda, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği adli tıp raporuyla sabit olan hasta mahkumların adli tıp raporu doğrultusunda başka şarta bağlanmadan tahliyesinin gerçekleştirilmesi ve “toplum güvenliği” kıstasının kaldırılması için işbu kanun teklifimizi sunuyoruz.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği adli tıp raporuyla sabit olan hasta mahkumların “toplum güvenliği” kavramı gibi son derece muğlak ve polisiye bir kriter nedeniyle tahliye edilmemeleri ciddi mağduriyetlere sebebiyet vermekte, ağır hastalıkları bulunan mahkumlar ceza içinde ceza çekmekte, böylelikle “aynı suç için bir kereden fazla ceza verilemez” şeklindeki evrensel ceza hukuku ilkesi olan “ne bis in idem” ihlal edilmektedir. Cezaevi koşullarında hayatını tıbben tek başına idame ettiremeyecek olan hasta mahkumların kaderi “toplum güvenliği” şeklindeki şarta bağlanarak polisin keyfi değerlendirmesine terk edilmesi vicdani ve adil değildir. Yapılan değişiklik ile maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği adli tıp raporuyla sabit olan hasta mahkumların başka hiç bir kıstas gerekmeksizin tahliye edilmeleri amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**6411 SAYILI CEZA MUHAEMESİ KANUNU İLE CEZA VE GÜVENLİK
TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 24 Ocak 2013 tarihinde kabul edilen 6411 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 3. Maddesinin (6) nolu “**Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazı üçüncü fıkıada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabilir.**” şeklindeki hükmü “**Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen mahkûmun cezasının infazı üçüncü fıkıada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabilir.**” olarak değiştirilmiştir.

Madde 2- Bu kanun yayın tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.